

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel
święt uroczystych w drukarni Stanisława
Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć
miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy
gruszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
27	5 ⁰⁰ 09 ¹ 11.	5 6, 19	02	Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	Deszcz
2	4, 832 + 17.	5 6, 19	02	Pl. Zachodni	Pochmurno	Grzmoty Deszcz
10	5, 270 + 13.	0 5, 62	02	ZPl. Zachodni
28	5, 492 + 12.	7 5, 15	02	Deszcz
2	5, 885 + 13.	7 5, 48	02	..	Chmurno	..
10	6, 031 + 12.	2 5, 27	02	Pl. Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKOW.

Do księgarni *St. Gieszkowskiego* nadeszły
nowo-wysze dzieła:

- Biblioteka historyczna.* Historia Francji podług najlepszych źródeł ułożona przez *J. Dziekoński* go poszyt 1 do 8go za komplet z 12tu poszytów lub dwóch dużych tomów ozdobione przeszło 100 drzeworytami przedstawiającymi zupełną galerję monarchów francuzkich oraz 2ma rycinami na stali. zlp. 40.
- Biblioteka starożytna pisarzy Polskich,* 6 Tomów Warszawa 1843. i 1844. zlp. 45.
- Dawna Polska* ze stanowiska jej udziału w dziejach postępującej ludzkości skreślona, w jubileuszowym Mikołaja Kopernika roku 1843. przez *Adryana Krzyżanowskiego* Warszawa 1844. zlp. 36.
- Dykejonarz biograficzno-historyczny.* czyli krótkie wspomnienia żywotów ludzi wslawionych cnota, mądrością, przemysłem, mężstwem, wyważkami, błędami od początku świata do najnowszych czasów. Warszawa 1844. 12 poszytów w cenie prenumeracyjnej zlp. 50.
- Historya Napoleona,* przez *Emila Marco de Saint-Hilaire* Warszawa 1844. 12 zeszytów w cenie prenumeracyjnej zlp. 40.
- Historya obyczajów i myślności zwierząt* z podziałami metodycznymi i naturaldemi wszystkich ich gromad, kurs czytany w Ateneum królewskim paryzkim przez *J. J. Virej* przegląd Antoniego Wagi 10 poszytów Warszawa 1843 i 1844 cena prenumeracyjna zlp. 25.
- Hodowla bydła rogatego i świń* wraz z wykładami gospodarstwa nabiałowego, tuczenia i innych korzyści dla pożytku praktycznych gospodarzy przez *Mulata Oczapowskiego* Warszawa 1844. zlp. 5.
- Limiotek* pismo peryodyczne dla wieśniaków in 4to Warszawa 1844. Rok III., prenumerata roczna na 52 Numera zlp. 8.
- Kronika polska, litewska, żmódzka i wszystkich Rusi* *Macieja Strykowski*go 8 poszytów Warsz. 1844. Cena prenumeracyjna zlp. 4.

- Laternia Czarnoksiężka,* obrazy naszych czasów przez *J. J. Kraszewskiego* Oddział II. 4 Tomy Warszawa 1844. zlp. 24.
- Matżeństwo dni piętnastu* przez *Skimborowicz* 1844. zlp. 6.
- Maska albo miłość i obłuda,* romans obyczajowy przez *Władysława Kopanke* 3. Tomy Warszawa 1844. zlp. 12.
- Matylda* czyli pamiętniki młodej kobiety, przez *Eugeniusza Sue* przełożyła z francuzkiego *L. S.* Warszawa 1844. 3 Tomy zlp. 26. gr. 20.
- Myślni* czyli całokształt loiki narodowej, przez *B. F. Trentowskiego* 2 Tomy 1844 Poznań z. 36.
- Noc i Poranek,* czyli życie ludzkie romans *Bulwera* tłumaczenie *L. Segieyńskiego* 4 Tomy Warszawa 1844. zlp. 05.
- Potrzeby chemiczne rolnictwa* przez *Adolfa Duflos* i *Adolfa Hirsel* dla użytku rolników, i pomocy w badaniach chemiczno-agronomicznych przełożył *J. S. Zditowiecki* Warszawa 1844 zlp. 9.
- Przegląd naukowy* literaturze, wiedzy i umnictwu poświęcony, Tom I. pod redakcyą *H. Skimborowicza* Warszawa 1844. 12 poszytów na tom jeden lub rok zlp. 30.
- Starożytna Polska* pod względem historycznym, geograficznym i statystycznym opisana przez *Michała Balińskiego* i *Tymoteusza Lipińskiego* poszytów 24 w cenie prenumeracyjnej zlp. 60.
- Stary kommodor,* romans morski przez kapitana *Maryat* 2 Tomy Warszawa 1844. zlp. 12.
- Sztuczne skrapianie ląd,* czyli nawodnienie ich przemysłowe przez *Fryderyka Forländer* zawiadomość lasów okręgu gorniczego w Slegen spolszczone przez *Leopolda Eysymontta* z dwoma tablicami ligur Warszawa 1844. zlp. 5.
- Tajemnice Paryża* przez *Eugeniusza Sue*, przekład *Fr. Chlweaskiego* Warszawa 1844 18 poszytów zlp. 36.
- Zarysy Ameryki* przez *Karola Dikkinsa (Charles Dickens)* przekład z angielskiego Warsz. 1844 zlp. 6.
- Zorza,* dziennik młodemu wieku poświęcony. Warszawa 1844. 12 Zeszytów zlp. 18.

Jeszcze kilka słów o ostatniej powodzi, — bo czyny serc napojonych ludzkością, serc poczciwych, niemogą niepowinny nigdy być za-

milczane. — Głód jest pierwszym tyranem każdego, zniszczonego nagłym pożarem lub powodzią; spiesz się zaraz w te miejsca, aby podwajał niedolę, aby swoją żelazną ręką rozdzierał jej bolesne rany; — dla tego też szlachetne dusze, biegną tuż za nim do zatopionej chatki lub spalonej zagrody, aby mu niedać czasu pastwienia się nad ofiarami nieszczęścia; — tak działo się u nas w dniach 23, 24 i 25 b. m. Prócz pomocy ze strony Rządu udzielonej, spieszli i prywatni odezwa Dyrekcyi Policji zachęceniu, z czem kto mógł, na ośrodzenie losu ucieszonim! — Nie są to wielkie, nie są bogate dostarczenia, ale drogie, nieocenione, bo w chwili najpotrzebniejszej, okropnej! Dla tego wyliczyć je, jest nową przynieść pociechę dla serc czułych: że są umysły w najniższej nawet klasie ludu, umiejące pojmwować gwałtowność, potrzebę nawiedzonego kłeską, — pragnące zaniesić mu pociechę — otrzeć łzę. Następujący wykaz dostarczonej żywności dla biednych nadwiślanów, najlepszym tego będzie dowodem; według bowiem urzędowego wykazu, dostarczono im w dniach powyższych: chleba, powiększając części promnickiego bochenków 1146; — serów owczych 135; — krowich 48; — bułek pszennych 628; — kielbas różnych 130; — bryndzy faszczkę 1; — mięsa funtów 10; — masła garczek 1; — kaszy jęczmiennój garcy 5; — grochu garcy 4; mąki garcy 4. — Niewielki to jest wykaz, bo też dzięki Bogu nie tak wielka była liczba potrzebnych; — ale pamiątka tego czynu jest równie ważną jak piękna, — bo zostawia po sobie wzór, który już na podobne przypadki niezostanie bez czcigodnych naśladowców.

Wczoraj dopiero było rzeczywiste otwarcie teatru po dwumiesięcznej przerwie. Ulubiona komedyo-opera romantyczna w 3 aktach: **ZARĘCZYNY PRZED FRONTEM** zgromadziła liczną publiczność która z serdecznymi oklaskami powitała naszych artystów. — Krytycy poznawszy nie znaleźli w tej sztuce żadnych powabów. —

Dziś pan Dupuis atleta, z panem Price dają ostatnie widowisko w teatrze. — Dupuis stoczy walkę olbrzymią z tutejszym atletą Kurpowskim. —

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEJ.

— Berlin 27 Lipca —

Królewskie ministerjum stanu, wydało wczoraj następujące ogłoszenie:

»Najjaśniejszy Król i Królowa Jejmé, przedsięwzięli dziś rano o god. 8 wyjechać najprzód do Edmannsdorf na Szlązku, a ztamtąd do kąpieli w Işzl. Karetą podróżną zajęchała przed portyk pałacu, do której wsiadła najprzód N. Królowa, przyjąwszy prośbę od oczekującej w tym miejscu na siebie kobiety; następował Król Jmć, i w chwili gdy N. Pan siadł i lokaj na-

chylił się do zamknięcia pojazdu, przybliżył się jakiś człowiek z pomiędzy tłumu, i z podwójnego pistoletu dał ognia dwa razy raz po raz do karety, która tej chwili ruszała z miejsca.

»Jeszcze na placu zamkowym J. K. M. rozkazał zatrzymać pojazd, i zatrwożonemu ludowi przez zrzucenie z siebie płaszcza okazał, że jest niekniętym, dziękując za okazaną troskliwość, — kazał potem ruszyć dalej, i puścił się koleją żelazną frankfurtską w drogę. — Dopiero na banhofie, po bliższem obejrzeniu pojazdu, przekonano się, że istotnie dwie kule dostały się w głąb tegoż, i że tylko szczególna łaska Opatrzności zachowała Najjaśniejszych Podróżnych nietykalnemi. —

»Zbrodniarz został zaraz na gorącym uczynku ujęty, i z trudnością przed gniewem ludu do najbliższej straży wojskowej oddany, a ztamtąd do więzień kryminalnych odprowadzony. Tam dopiero oświadczył, że jest byłym burmistrzem nazwiskiem Tschetch, i za takiego poznanym został. Człowiek ten ma lat 54 był dawniej kupcem, następnie kilkanaście lat burmistrzem w Storkowie gdzie wskutku uagannego postępowania dostał uwolnienie od służby. Od tego czasu przebywał tu w Berlinie, i starał się o jaką posadę u władz krajowych, której mu atoli, jako niemającemu żadnych praw za sobą odmówiono; — że nawet zaniesiona przez niego w tej mierze prośba do N. Pana, nie otrzymała skutku. Był to bardzo gwałtowny i w wysokim stopniu namiętny człowiek.

»Zaraz po pierwszym przesłuchaniu w policji, przyznał się bez ogródki do popełnionego zamachu, i za powód haniebnego czynu przytoczył, że się tylko chciał zemścić za niesłuszne odmówienie swemu żądaniu, przyczém najwyraźniej zapewnił, że zbrodni tej dopuścił się z własnego popędu, i z nikim go niepodzielał. Sledztwo zbrodniowe natychmiast rozpoczęte zostało.

»Dopełniając tego smutnego obowiązku podajemy do wiadomości publicznej, niesłychaną dotąd w dziejach pruskich zbrodnię; napelni ona serca wszystkich wiernych poddanych najwyższą boleścią. lecz zarazem pobudzi je do dziekczynienia Najwyższej Opatrzności, która tak dobrotliwie odwróciła niebezpieczeństwo od tak drogiej pary królewskiej, i ojezyznę od niepewetowanej straty zachowała.

Berlin 26 Lipca 1844 r.

KRÓLEWSKIE MINISTERJUM STANU.

(podpisano) *Boyer, Mühler, Savigny, Bülow, Bodelschwing, Flottwell.*

— Paryż 21 Lipca. —

Xiążę Joinville zawinął do portu hiszpańskiego Algesiras. — Przyszło już do trzeciej potyczki z marokanami, która także niekorzystnie dla nich skończyła się. Pomimo to wszystko, zdaje się że do wojny nieprzyjdzie, — ponieważ cesarz marokański miał ostatecznie zezwolić na wszystkie żądania Francji.

Jeden z najznakomitszych mieszkańców mułmańskich w Konstantynie, Englis Bej, przybrał zupełnie ubiór i obyczaj francuzkie; synowie

jego chowani są w religii katolickiej, i klasyczne pobierają nauki.

WIADOMOSCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Warszawa 25 Lipca.* —

Ogłoszono postanowienie N. Pana 3 b. m. na prośbę wniesioną po raz 3ci o ulaskawienie Bogumily Kwiatkowskiej, za zbrodnią morderstwa prostego wyrokiem sądu krym. b. województw Mazow. i Kalisk. 25 marca 1823 r. zapadłym, a 10 czerwca t. r., w sądzie Apel. przez b. Wydział kassacyjny zatwierdzonem, na karę śmierci przez ucięcie głowy wykonaną się mającą skazanę, która to kara ukazem 26 grudnia 1823 r., na dożywotne warowne więzienie zamienioną jej została, dalsze zaś ulaskawienie następnym ukazem 22 lutego 1836 r. odmówiono. Zapatrzywszy się na wnioski Komisji Rządowej Sprawiedliwości przedstawione Nam przez Radę Administ. naszego Królestwa Polskiego, a mianowicie że za Kwiatkowską przemawiają długie lata kary już wycierpianej, osłabienie ztąd sił fizycznych, tudzież przykładowe zachowanie się w więzieniu; postanowiliśmy zamienić powyższą karę na pięcioletnie zamknięcie w domu poprawy.

— *Petersburg 15 Lipca.* —

Rada Państwa, zgodnie z wnioskiem Senatu uchwaliła: »Dla uzupełnienia stosownych artykułów zbiru praw przepisać, że metryki urodzenia i chrztu dzieci rang niższych wojskowej i morskiej służby, wydziału pocztowego i innych komend lub władz, mogą być wydawane na papierze bez stempla, nie rozciągając jednak tego wyjątku do kancelistów wydziału cywilnego.« Opinia ta najwyżej zatwierdzoną została 8 maja r. b. — W jednej z toni przy wyspie Krestowskiej, słowiono niedawno 2 jesiotrów ogromnych przeszło po 2 arszyny długości mających, oba ważyły 19 pudów i zostały sprzedane za 500 rubli assyg. Z jednego z nich wydobyto i kry do 2 pudów, której funt sprzedawano, jako kawior, po 2 rub. sr.

W Odessie 2 b. m. była okropna burza, tak straszliwej najdawniejsi tamedzi mieszkańcy nie pamiętają; połączyły się bowiem najgwałtowniejsza ulewa, grad, przerażające grzmoty, wichry zrywające dachy, wywracające drzewa i t. p.

— *Z Berlina.* —

Jest teraz zdecydowanem, że król dnia 25 lipca stąd wyjeżdża. Zawiezie królowę do Ischl, gdzie N. Pani przez miesiąc cały wód używać będzie. Stamtąd uda się król do Wiednia, potem przez Śląsk po kilkudniowym tam pobycie na wielki przegląd wojska do Prus; stamtąd ku końcowi sierpnia do Berlina powróci a w drugiej połowie września na rewii IV. korpusu armii do Merzeburga zjedzie. Tam też podówczas będzie obecnym król Hanowerski.

— *Wiedeń 12 Lipca.* —

Onegdaj tutejszy francuzki poseł, hr. Flaubert, wyjechał naprzeciw xzoje Klementynie

francuzkiej do Stockerau, i towarzyszył jej do Ebenthal. Następny dzień przeznaczony był na przedstawienie xżnej u dworu i wielki objad w Schönbrun; ale że dzień 13 lipca jest dniem rocznicy śmierci xięcia Orleans, a zatem dniem żałoby dla królestwa francuzkiej rodziny, preto przyjmowanie xiężny odłożone zostało do d. 15.

— *Poznań 19 Lipca.* —

Ustawa dalszy konwencyi kartelowej.

Art. 5. Gdy się wydarzy przypadek, iż zbieg przed wyjściem z służby jednej lub drugiej z wysokich stron kontraktujących, już wprzód zbiegł od wojska innego monarchy lub innego państwa, z którym jedna z wysokich stron kontraktujących zawarła konwencyą kartelową, zbieg przecież taki ma być wydany temu wojsku, od którego na ostatku uciekł.

Art. 6. Obustronnym władzom wojskowym i cywilnym zabrania się wyraźnie przyjmowanie w służbę wojskową osoby, którejby dezercyą z drugostronnej wojskowej służby za pewną lub też tylko za mającą podobieństwo do prawdy uważać można; nie powinny one także przepuszczać na granicy podoficerów lub żołnierzy wojska państwa zaściennego, jeżeli nie będą mieć paszportu lub dymissyi od szefa lub dowódcy oddziału, do którego należeć oświadczają. Każdą bez takiego paszportu lub dymissyi przez nie napotkaną lub przez ich podwładnych doniesioną im osobę, która przez powierzone oznaki lub z innych okoliczności zdaje się należeć do wojska drugiego państwa, powinny aresztować niezwłocznie ze wszystkimi znajdującymi się przy niej rzeczami i kazać ją wysłuchać do protokołu, poczem należy postępować według zawartych w artykule drugim postanowień.

Art. 7. Wyokie kontraktujące strony starać się będą o prędkie i bez trudności zadośćczynienie rekwizycjom do ich władz wydawanym. W tym nawet przypadku, iżby reklamowane osoby przyjęte były w służbę rządu, w którego znajdują się kraju, okoliczność ta nie będzie wpływać wcale na wynikające z obecnego artykułu wzajemne obowiązki.

Art. 8. Wątpliwość względem dokładności któregokolwiek z szczegółów w rekwizycyi wyrażonych, nie może być powodem do niewydania zbiega, wyjąwszy wymienione w artykule 3 przypadki.

Art. 9. Przy wydawaniu zbiega lub zobowiązanego do służby wojskowej, zawsze i bez wyjątku wydać oraz trzeba metylko protokół spisany przy aresztowaniu względem powodu i okoliczności tegoż, ale też, skoro należy do klasy osób podług artykułu 2 ex officio wydanemi być winnych, i rzeczy wojskowe, które posłużyły do odkrycia jego dezercyi. Jeżeli zaś należy do klasy osób, które dopiero pozasłużej komunikacyi z resp. władzami wojskowemi lub w skutku szczegółnej rekwizycyi mają być wydane, wówczas dla usunięcia wszelkich

wątpliwości, iż jego wydanie ma miejsce podług wskazanych w niniejszej umowie zasad, zawsze pokazać trzeba oryginał lub zawierzytelioną kopię tyczącą się onegoż rekwizycyi.

Art. 10. Miejsca pograniczne, gdzie dawniej odbywało się regularne wydawanie zbiegów i innych osób, utrzymują się i nadal, i wprawdzie tak długo, dopóki obustronne władze nie ułożą się względem zmiany w tym względzie. Urzędnicy, którzy sobie mają w tych miejscach poruczone wydawanie osób, o ile należą do stanu wojskowego lub cywilnego, powinni być przez właściwą władzę wojskową lub cywilną, władzy drugostronnej z nazwisk podani.

Art. 11. Za utrzymanie każdego zbiega lub zobowiązanego do służby wojskowej, rachując od dnia, którego w celu wydania go *ex officio* lub za rekwizycją aresztowany został, wynagradzać się będzie dziennie dwa i pół srebrnych groszy pruską grubą monetą czyli półósmą kopijki srebrem. Jeżeli zbieg zabral z sobą konia skarbowego, bonifikować się będą od tegoż czasu każdy dzień na konia dwie macki owsa i 8 funtów siana; wraz z potrzebną słomą i obrok ten płacić się będzie podług każdorazowych cen targowych najbliższego miasta. Wydanie zbiega nastąpi najpóźniej ośm dni po jego, niezwłocznie po odkryciu go skutecznym aresztowaniu, a koszta za jego utrzymanie mają także wzajemnie tylko za przeciąg 8 dni być wynagrodzone, wyjąwszy iżby wydanie onegoż właściwym władzom, dla odległości miejsca schwytania go, lub dla innych dostatecznie udowodnionych okoliczności nad pomocniczy przeciąg czasu opóźnić się musiało. Jeżeli zbieg dla choroby oddany został do szpitala, wówczas rząd reklamujący wynagrodzi kosztaienne po trzy i pół srebrnych groszy pruską grubą monetą czyli po dziesięć i pół kopijki srebrem za cały czas jego w nim pobytu.

Art. 12. Jeżeli prócz zbiega odkryty także zostanie koń przez niego zabrany i zwrócony rządowi, ten, w skutek którego doniesienia koń został przytrzymanym odbierze od rządu, któremu jest wydany, nagrody siedm i pół talara pruską grubą monetą (szczęść rubli 75 kopijek srebrem.)

Art. 13. Celem wypłacania tej nagrody, równie jak wyrażonych w art. 11 kosztów za utrzymanie, które w żadnym przypadku nie mogą być podwyższone, każą wysokie kontraktujące strony złożyć pewną sumę pieniędzy, w ręce urzędników, z której ciż urzędnicy niebawnie przy wydawaniu zbiega lub osoby do służby wojskowej zobowiązanej i konia służbowego tak koszta żywności na mocy obrachunku, który przy wydaniu przez trudniącą się tem drugostronną władzę wraz podany być winien, jakoteż nagrodę za zajęcie konia skarbowego wypłacać mają. Gdyby obrachunek nie był dokładny, co się nie może tak łatwo zdarzyć przy tak ścisłym ustanowieniu kwoty nagrody i kosztów żywności, to wszelako wypłata obrachowanej sumy ma nastąpić, i dopiero później ma być dochodzoną reklamacya w tej mierze, wyjąwszy jedynie przypadek, gdzieby zawartemu w art. 9 postanowieniu względem równoczesnego wydania znalezionych przy zbiegu rzeczy wojskowych lub pokazania oryginalnej rekwizycyi lub zawierzytelionej kopii, nie uczyniono zadosyć, w którym to razie nie płacą się ani nagroda za ujęcie, ani koszta za żywność.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 28 do dnia 29 Lipca.

Zwierkowska Józefa ob., Witwicki Mikołaj, Chełński Józef, Ostrowski Brutus ob., Wielopolska Paulina hr., Bystrzowski Maksymilian, Charencza Józef, Perski Tymoteusz ob., Zakrzewski Władysław ob., Brzechwa Józef, z Polski; -- Wyczalkowski ob., Cantacu, Starzyński Stanisław ob., Brześciński Alexander, Kotarski Józef ob., z Galicji; -- Waliczek Linus, Schindler Julius, z Pruss.

Wjechał z Krakowa

Lichtenstadt Henryk, Marciszewska Eleonora ob., Filipoff Mikołaj, Remiszewski Ambroży ob., Słaski Adam, Bzowska Elżbieta, Bińkowska Tekla, Zarzecki Stanisław, Popow Franciszka, Kononowicz Barbara, Kurczyńska Zuzanna, Oślińska Józefina, Kotkowski Józef ob., do Polski. -- Stądnicka Apolonia hr., Zagórowski Józef, Bille Emilian, Orłowski Jakób, Jasiński Maksymilian, Orłowski Leon, Lisowska Franciszka, do Galicji; Bukowska Roza hr., Steinert Joanna, Szymanowska Zuzanna, do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 5788.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnej wiadomości że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z d. 13 lipca r. b. N. 3317 odbędzie się w biurach Wydziału w godzinach przedpołudniowych na dniu 20 Sierpnia r. b. publiczna *in plus* licytacja na

sprzedaż domu N. 323 w Gm. III., bursą muzyczną zwanego, przy ulicy Szewskiej sytuowanego. Cena do pierwszego wywołania w ilości złp. 9.964 gr. 2 naznacza się. Chęć licytowania mający złożyć na *vadum* złp. 1000.

Kraków d. 24 Lipca 1844 r.

Senator Przydujący,

ROPF.

Referendarz L. Wolff.

(1r)